

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 65.034/1
van 30 januari 2019

over

een voorontwerp van decreet van het Vlaamse Gewest
‘betreffende de bestemmingsneutraliteit voor de winning van
hernieuwbare energie’

Op 18 december 2018 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet van het Vlaamse Gewest ‘betreffende de bestemmingsneutraliteit voor de winning van hernieuwbare energie’.

Het voorontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 24 januari 2019. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Wilfried VAN VAERENBERGH en Chantal BAMPS, staatsraden, Johan PUT, assessor, en Annemie GOOSSENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Pierrot T’KINDT, auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 30 januari 2019.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond,¹ alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet strekt ertoe de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (hierna: VCRO) aan te passen teneinde voor de winning van hernieuwbare energie te komen tot een veralgemeende mogelijkheid om af te wijken van de stedenbouwkundige voorschriften.² Daartoe voorziet het in de vervanging van het opschrift van onderafdeling 8 van titel IV, hoofdstuk IV, afdeling 1, VCRO (artikel 2 van het voorontwerp) en van het enige artikel van die onderafdeling, artikel 4.4.9 (artikel 3 van het voorontwerp).

In het eerste lid van het ontworpen artikel 4.4.9 wordt bepaald dat het vergunningverlenende bestuursorgaan bij de beslissing over een omgevingsvergunning voor installaties voor de productie van hernieuwbare energie of energierecuperatie, en hun aanhorigheden, mag afwijken van de stedenbouwkundige voorschriften. In het tweede lid wordt een definitie gegeven van hernieuwbare energie en in het derde lid wordt voor elke vraag tot afwijking van de stedenbouwkundige voorschriften een openbaar onderzoek verplicht gesteld. Bij het vierde lid wordt de Vlaamse Regering opgedragen om criteria vast te stellen inzake de ruimtelijke voorwaarden om de inpasbaarheid te beoordelen van de voornoemde installaties in een goede ruimtelijke ordening.

Op aanvragen van een omgevingsvergunning die zijn ingediend voor de inwerkingtreding van het tot stand te brengen decreet blijft artikel 4.4.9 VCRO van toepassing zoals het van kracht was voor die inwerkingtreding (artikel 4 van het voorontwerp), waarvan de datum wordt bepaald door de Vlaamse Regering (artikel 5 van het voorontwerp).

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Algemene opmerking

3. In de memorie van toelichting wordt meermaals vooropgesteld dat het voorontwerp erin voorziet dat de mogelijkheid om, bij het verlenen van omgevingsvergunningen voor de erin bedoelde installaties en hun aanhorigheden, af te wijken van de stedenbouwkundige voorschriften, wordt beperkt door de voorwaarde dat die installaties een “ruimtelijk beperkte impact” hebben, waardoor wordt gewaarborgd dat de algemene bestemming van het betrokken

¹ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

² Aldus wordt een verruiming beoogd van de mogelijkheid die op dat vlak reeds wordt geboden onder de gelding van het huidige artikel 4.4.9 VCRO.

gebied niet in het gedrang wordt gebracht. Die beperking komt echter niet voor in de tekst van het voorontwerp. Dat dient te worden verholpen, bijvoorbeeld door het eerste lid van het ontworpen artikel 4.4.9 VCRO aan te vullen met de zinsnede “, voor zover de te vergunnen handelingen door hun beperkte impact de verwezenlijking van de algemene bestemming niet in het gedrang brengen”.³

Opschrift

4. Het voorliggende voorontwerp brengt wijzigingen aan in de VCRO. Dit wordt het best tot uitdrukking gebracht in het opschrift van het aan te nemen decreet.

Zoals in de memorie van toelichting herhaaldelijk wordt vermeld, heeft de ontworpen afwijkingsmogelijkheid niet alleen betrekking op bestemmingsvoorschriften, maar ook op inrichtings- en beheersvoorschriften. Het opschrift van het aan te nemen decreet is bijgevolg onvolledig in zoverre er uitsluitend melding in wordt gemaakt van “bestemmingsneutraliteit”.

Aan de vorige opmerkingen kan worden tegemoetgekomen door het opschrift van het te nemen besluit te redigeren als volgt:

“decreet tot wijziging van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, wat de mogelijkheid betreft om voor de winning van hernieuwbare energie af te wijken van de stedenbouwkundige voorschriften”.

Artikel 3

5. In de memorie van toelichting wordt vooropgesteld dat wanneer het vergunningverlenend bestuursorgaan een omgevingsvergunning verleent voor de in het voorontwerp bedoelde installaties en hun aanhorigheden, en daarbij gebruik maakt van de mogelijkheid om af te wijken van de geldende stedenbouwkundige voorschriften, het toestaan van die afwijking gemotiveerd moet worden. Ter wille van de rechtszekerheid en de transparantie van de regelgeving, verdient het aanbeveling om in het ontworpen artikel 4.4.9 VCRO te bepalen dat het toestaan van de afwijking, zijnde een specifiek onderdeel van de ruimere beslissing inzake het verlenen van een omgevingsvergunning, op zichzelf uitdrukkelijk gemotiveerd moet worden.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Annemie GOOSSENS

Marnix VAN DAMME

³ Naar het voorbeeld van de artikelen 4.4.4, § 1, eerste lid, en 4.4.5, eerste lid, VCRO.